

Charakterystyka metod kondycjonowania substratów lignocelulozowych stosowanych w celu poprawy efektywności procesu fermentacji metanowej

Anna Grala, Marcin Zieliński, Marcin Dębowski, Magdalena Rokicka, Karolina Kupczyk

Projekt współfinansowany przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w ramach programu ERA-NET BIOENERGY pt: *Małe i wydajne- efektywna ekonomicznie i energetycznie produkcja biometanu*. SE. Biomethane

Biomasa lignocelulozowa

- możliwość przetworzenia na biogaz, bioetanol, biodiesel,
- konieczność wstępnego przygotowania.

Misktant olbrzymi
(*Miscanthus giganteus*)

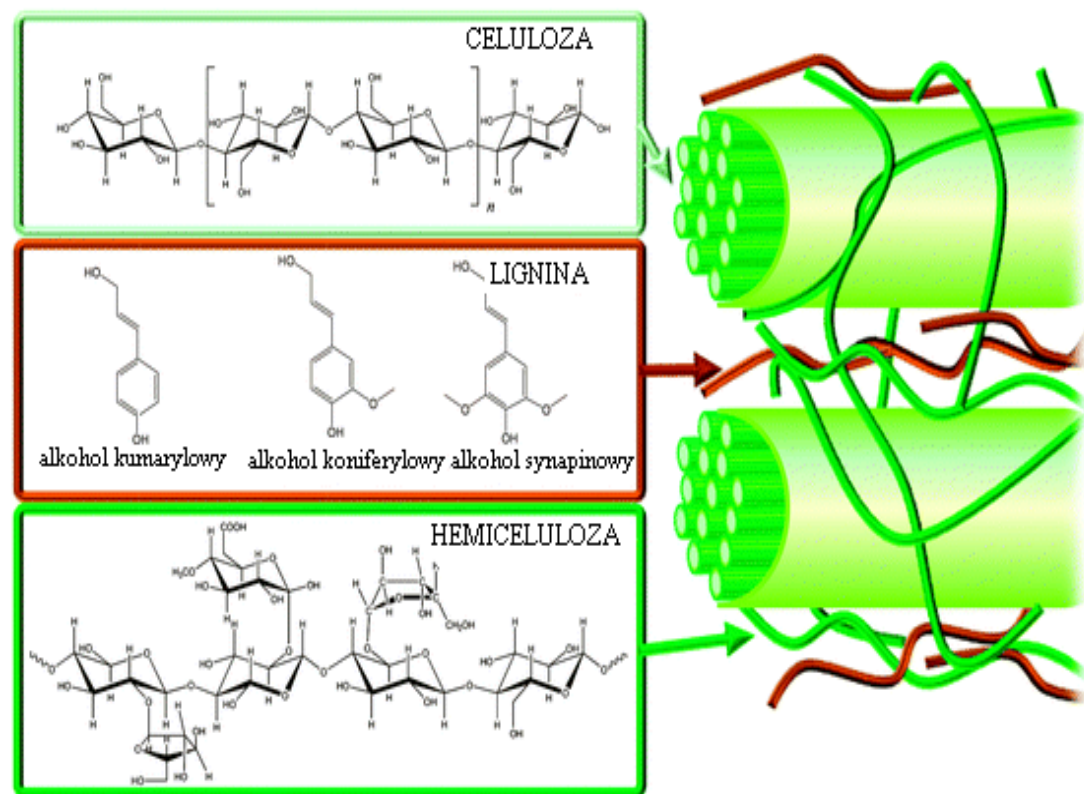
Kukurydza zwyczajna
(*Zea mays*)

Ślazioiec pensylwański
(*Sida hermaphrodita*)

Czynniki ograniczające degradację lignocelulozy

- krystaliczna budowa celulozy,
- mała dostępność powierzchni,
- zbita struktura kompleksu,
- duża różnorodność cząstek biomasy.

Metody obróbki wstępnej

Fizyczne

- Mechaniczne rozdrobnienie
- Promieniowanie
- Ekstruzja

Fizyko - chemiczne

- Steam Explosion (wybuch pary wodnej)
- Steam Pretreatment (działanie pary wodnej)
- AFEX (wybuch amoniaku)
- CO₂ Explosion (wybuch ditlenku węgla)
- LHW (działanie gorącej wody)

Chemiczne

- Obróbka zasadowa
- Obróbka kwasowa

Biologiczne

- Organizmy o zdolnościach lignolitycznych

Metody fizyczne

Mechaniczne rozdrobnienie i mielenie substratu :

- zmniejszenie wielkości cząstek i krystaliczności lignocelulozy,
- zmniejszenie stopnia polimeryzacji,
- zmniejszenie wielkości cząstek,
- zwiększenia powierzchni właściwej.

Ekstruzja:

- skrócenie włókien lignocelulozowych,
- zwiększenie dostępności cukrów.

Metody fizyczne

fot. Anna Grala

fot. Anna Grala

Młyn kulowy

fot. Anna Grala

Ekstruder

Metody fizyko-chemiczne

Działanie parą wodną/ wybuch pary wodnej:

- redukcja włókien lignocelulozy,
- hydroliza celulozy
- 160-260°C; 0,69-4,83 MPa

LHW (działanie gorącej wody):

- destabilizacja celulozy,
- rozpuszczenie hemicelulozy do 80%.
- 15 minut; 200-300°C;

Metody fizyko-chemiczne

Ogrzewanie konwencjonalne
łaźnia olejowa (Laboplay, Polska)

Pojemność naczynia: 100 ml

Napięcie zasilania: 230 V
Maksymalna temperatura: 200°C

Ogrzewanie mikrofalowe
Mars Solvent Extraction (CEM, USA)

fot. <http://fr.cem.com/content770.html>

Maksymalna moc: 1600 W
Maksymalna temperatura: 300°C
Maksymalne ciśnienie: 50 bar

fot. <http://davisworks.com> DavisWorksCommercia
IPhotography/516-Photo-
MARS6_EasyPrepVssls.jpg

Pojemność naczynia: 100 ml

Metody fizyko-chemiczne

AFEX (wybuch amoniku):

- szybkie scukrzanie lignocelulozy.

CO₂ Explosion (wybuch ditlenku węgla):

- niższe koszty prowadzenia procesu,
- substrat nie jest łatwopalny.

Metody chemiczne

Obróbka kwasowa:

- usunięcie hemicelulozy,
- zwiększenie dostępności celulozy,
- 0,2-2,5% w stosunku wagowym do substratu, 130-210°C

Obróbka zasadowa:

- pęcznienie biomasy,
- zwiększenie powierzchni właściwej,
- zmniejszenie krystaliczności celulozy,
- zakłócenie struktury ligniny.

Obróbka biologiczna

Wykorzystuje grzyby białej, szarej i brunatnej zgnilizny, o stwierdzonych zdolnościach lignotycznych. Grzyby wytwarzają enzymy, które degradują zarówno ligninę, celulozę jak i hemicelulozę. Najskuteczniejszymi są grzyby białej zgnilizny tj. *Ceriporia lacerata*, *Stereum hirsutum*, i *Polyporus brumalis*.

Obróbka biologiczna

Biała zgnilizna

Brunatna zgnilizna

Tab.1. Zalety i wady stosowania metod wstępnego kondycjonowania substratów lignocelulozowych

Metoda obróbki wstępnej	Zalety	Wady
Mechaniczne rozdrobnienie	Redukcja krystaliczności celulozy	Zużycie energii przewyższające ilość wytworzonej energii.
Steam Explosion	Degradacja hemicelulozy, transformacja ligniny, wysoka opłacalność.	Zniszczenie części ksylanów, niekompletne przerwanie macierzy lignina – węglowodany, tworzenie inhibitorów.
AFEX	Zwiększenie powierzchni właściwej, usunięcie ligniny i celulozy, brak inhibitorów.	Brak efektów w przypadku substratów o dużej zawartości ligniny.
CO₂ Explosion	Zwiększenie powierzchni właściwej, opłacalność, brak inhibitorów.	Brak wpływu na ligninę i hemicelulozę.
Kwasowa	Hydroliza hemicelulozy do ksylozy i innych cukrów, zmiana struktury ligniny.	Wysokie koszty, możliwość powodowania korozji, formowanie inhibitorów.
Alkaliczna	Usunięcie ligniny i hemicelulozy, zwiększenie powierzchni właściwej.	Długi czas trwania.
Biologiczna	Degradacja ligniny i hemicelulozy, niskie zapotrzebowanie energii.	Bardzo powolny przebieg hydrolizy.

Podziękowania

Projekt współfinansowany przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w ramach programu ERA-NET BIOENERGY pt: *Małe i wydajne- efektywna ekonomicznie i energetycznie produkcja biometanu. SE. Biomethane.*

